สมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร

Preferable Functional Competency of Textile and Garment Industrial Technicians as Needed by Enterprises in Bangkok Metropolis

สุวรรณา นาควิบูลย์วงศ์
Suwanna Narkwiboonwong
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
e-mail : s_nakwiboonwong@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร และ 2) เปรียบเทียบสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานประกอบการ จำนวน 52 แห่ง ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย เจ้าของ ผู้จัดการและหัวหน้าช่าง จำนวน 156 คน เครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม สถานประกอบการเห็นว่าโดยรวมมีอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ รองลงมาได้แก่ ด้านสำรวจจัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ และด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ตามลำดับ

2. ความต้องการสมรรถนะการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรม สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยภาพรวม มีความต้องการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยสถานประกอบการขนาดใหญ่มีความต้องการมากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง

คำสำคัญ : สมรรถนะการทำงาน, ช่างเทคนิคอุตสาหกรรม, อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the preferable functional competency of textile and garment industrial technicians as needed by enterprises in Bangkok Metropolis. 2) compare the opinion towards the preferable functional competency of textile and garment industrial technicians as needed by enterprises in Bangkok Metropolis between the medium and large entrepreneurs. The sample was random by simple random sampling method included 156 owners, managers and chief engineers from 52 enterprises. The instrument used in this study consisted of questionnaire. Data was analyzed and presented in the form of frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results revealed that:

1. The level of most of the preferable functional competency of textile and garment industrial technicians as needed by enterprises in Bangkok Metropolis were high. Considered among the functions, the high level of the preferable functions were the repair and maintenance of machinery and equipment manufacturing textiles, the explore, making, and develop the raw textile materials and the operation of textile producing respectively.

2. The preferable functional competency of textile and garment industrial technician as needed of the medium and large enterprises were different at the 0.05 of significant: the large enterprises needs such technician more than the medium enterprises.

Keywords : functional competency, industrial technician, textile and garment industrial

บทนำ

ปัจจุบันอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีการประยุกต์เทคโนโลยี นวัตกรรม และการจัดการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความจำเป็นต้องมีกลไกในการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันในเชิงยุทธศาสตร์ของการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอและทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เนื่องจากประเทศไทยเผชิญทั้งปัญหาเศรษฐกิจและโครงสร้าง จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมโดยมีการกำหนดเป้าหมาย การปรับโครงสร้างและการพัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพสูง ซึ่งรวมถึงอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โดยมีเป้าหมายให้เป็นศูนย์กลางของเอเชียและเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมให้เป็นสองเท่าของปัจจุบัน โดยกำหนดกลยุทธ์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อสร้างเงื่อนไขและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อผู้ประกอบการ อย่างไรก็ดี ประเทศไทยยังประสบปัญหาในหลายด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งยังขาดระบบการพัฒนากำลังคนที่ดีอย่างต่อเนื่อง และแรงงานในระดับล่างของอุตสาหกรรม สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มยังเสี่ยงต่อปัญหาความไม่มั่นคงด้านการจ้างงาน (สถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2547;

อาคม เติมพิทยาไพสิฐ, 2552) โดยเฉพาะการผลิตทรัพยากรมนุษย์ด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ในระดับอาชีวศึกษาประสบปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงองค์ความรู้ต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งในเชิงปริมาณนั้นเห็นได้จากการเข้าสู่ระบบการศึกษาในสายอาชีวศึกษาซึ่งกำลังลดลงในปัจจุบัน เนื่องจากระบบการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป ส่วนในเชิงคุณภาพนั้นส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการปรับตัวด้านหลักสูตรและเครื่องมือต่างๆ การเรียนการสอนที่ไม่ต่อเนื่อง และยังไม่สอดรับกับ ความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปในภาคอุตสาหกรรม

การจัดการเรียนการสอนในระบบเพื่อรองรับอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทยในปัจจุบันเป็นการเรียนการสอนที่จำกัดเพียง 2 ระดับ คือ 1) ระดับอาชีวศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในสถาบันการศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) ระดับอุดมศึกษา หลักสูตรปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ในสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญคือการขาดแคลนแรงงานฝีมือระดับกลาง เนื่องจากผลตอบแทนระดับปริญญาตรีสูงกว่าระดับ ปวช. มาก การเข้าศึกษาระดับปริญญาตรีสูงขึ้น จึงทำให้ผู้เรียนเลือกเรียนสายสามัญเพื่อเรียนต่อปริญญาตรี เพราะถือว่าเป็นการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากว่า หนทางที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษาของการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ มีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคคลด้านอาชีวศึกษา เทคนิคศึกษาและเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556) ซึ่งในแต่ละอาชีพมีเป้าหมายหลักคือ ความพยายามในการเชื่อมโยงโลกของการศึกษาและการทำงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้การเรียนรู้และการฝึกอบรมอาชีพเป็นกระบวนการสำหรับการพัฒนาอาชีพ เพิ่มทักษะแรงงานก่อนเข้าทำงาน และลดช่องว่างของทักษะ (Skills Gap) ซึ่งหมายถึงทักษะที่ขาดสำหรับคนที่ทำงาน (Grubb and Ryan, 1999; ชนะ กสิภาร์, 2546: 5-13) รวมถึงความร่วมมือระหว่างภาคอุตสาหกรรมและหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่วนเกี่ยวข้องกับระบบกลไกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มทั้งหมด เพื่อที่จะสามารถผลักดันให้ทิศทางการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551) มาตรา 6 ได้ระบุว่าการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อผลิตกำลังคน และยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และในมาตรา 10 ที่มุ่งเน้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม และสถานประกอบการในการกำหนดนโยบายการผลิตและพัฒนากำลังคน ซึ่งถือได้ว่าเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว จึงเป็นประเด็นที่ควรให้ความสนใจศึกษาถึงสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิค

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของผู้ประกอบการ เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และยกระดับความสามารถของกำลังคนด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของสถานประกอบการ อีกทั้งศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ว่ามี ความต้องการที่แตกต่างกันหรือไม่ ผลจากการวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในด้านการจัดการอาชีวศึกษาในระบบและการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีศักยภาพในการแข่งขันตามยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมของประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สถานประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ขึ้นทะเบียนกับสมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 58 แห่ง

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยนี้มุ่งศึกษาสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่พึงประสงค์ตามทัศนะของสถานประกอบการ ตามแนวคิดของมนต์ชัย มนูธาราม (2550) โดยจำแนกสมรรถนะที่พึงประสงค์ ออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสำรวจจัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ 2) ด้านวิจัยและพัฒนาการตลาดผลิตภัณฑ์สิ่งทอ 3) ด้านพัฒนาศักยภาพกำลังคนในอุตสาหกรรมสิ่งทอ 4) ด้านพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานของตนเองและหน่วยงาน 5) ด้านวางแผนการผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์และสนับสนุนการผลิตสิ่งทอ 6) ด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ 7) ด้านควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ และ 8) ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ

สมมติฐานในการวิจัย

ความต้องการสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในด้านสำรวจจัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ ด้านวิจัยและพัฒนาการตลาดผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ด้านพัฒนาศักยภาพกำลังคนในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ด้านพัฒนา และรักษามาตรฐานการทำงานของตนเองและหน่วยงาน ด้านวางแผนการผลิตพัฒนาผลิตภัณฑ์และสนับสนุนการผลิตสิ่งทอ ด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ด้านควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ และด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอมีความแตกต่างกัน

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ขึ้นทะเบียนกับสมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 58 แห่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตาราง Krejcie and Morgan และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 52 แห่ง โดยผู้ให้ข้อมูลของสถานประกอบการในแต่ละแห่งประกอบด้วย เจ้าของ ผู้จัดการ และหัวหน้าช่าง รวมทั้งสิ้น 156 คน เครื่องมือหลักที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test

ผลการวิจัย

1. สมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการสมรรถนะ การทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มโดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความต้องการสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก คือ ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ รองลงมา ได้แก่ ด้านสำรวจ จัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ และด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ในภาพรวม และจำแนกตามรายด้าน

(n=156)

สมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
ด้านสำรวจจัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ	3.87	0.54	มาก
ด้านวิจัยและพัฒนาการตลาดผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	3.37	0.62	ปานกลาง
ด้านพัฒนาศักยภาพกำลังคนในอุตสาหกรรมสิ่งทอ	3.46	0.62	ปานกลาง
ด้านพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานของตนเองและหน่วยงาน	3.57	0.64	มาก
ด้านวางแผนการผลิตพัฒนาผลิตภัณฑ์และสนับสนุนการผลิตสิ่งทอ	3.56	0.67	มาก
ด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	3.73	0.67	มาก
ด้านควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	3.32	0.88	ปานกลาง
ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ	3.93	0.81	มาก
รวม	**3.60**	**0.68**	**มาก**

จากตารางที่ 10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โดยรวม อยู่ในระดับมาก (=3.60) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความต้องการสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก คือ ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ (=3.93) รองลงมา ได้แก่ ด้านสำรวจ จัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ (=3.87) และด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ (=3.73) ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางและสถานประกอบการขนาดใหญ่ พบว่า ความต้องการสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนี้

ด้านสำรวจ จัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ พบว่า ความต้องการสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางกับสถานประกอบการขนาดใหญ่ มีความต้องการสมรรถนะด้านสำรวจ จัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่สถานประกอบการขนาดกลางมีความต้องการมากกว่าสถานประกอบการขนาดใหญ่

ด้านพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานของตนเองและหน่วยงาน พบว่า ความต้องการสมรรถนะการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางกับขนาดใหญ่ ความต้องการสมรรถนะด้านพัฒนาและรักษามาตรฐาน การทำงานของตนเองและหน่วยงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่สถานประกอบการขนาดใหญ่มีความต้องการมากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง

ด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ พบว่า ความต้องการสมรรถนะการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางกับผู้ประกอบการขนาดใหญ่ มีความต้องการสมรรถนะด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่สถานประกอบการขนาดกลาง มีความต้องการมากกว่าสถานประกอบการขนาดใหญ่

ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ พบว่า ความต้องการสมรรถนะการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางกับสถานประกอบการขนาดใหญ่ มีความต้องการสมรรถนะ ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่สถานประกอบการขนาดใหญ่ มีความต้องการมากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง

ภาพรวมความต้องการสมรรถนะ พบว่า ความต้องการสมรรถนะการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางกับสถานประกอบการขนาดใหญ่ มีความต้องการสมรรถนะการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่สถานประกอบการขนาดใหญ่ มีความต้องการมากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง

ตาราง 2 เปรียบเทียบความต้องการสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ด้วยการทดสอบค่าที

ภาพรวมความต้องการสมรรถนะ	ขนาดสถานประกอบการ	$\bar{x}$	S.D	t	p
	ขนาดกลาง	3.58	.13	-5.61*	.00
	ขนาดใหญ่	4.34	.59		

*p<0.05

จากตารางที่ 2 แสดงว่าความต้องการสมรรถนะการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการที่มีขนาดแตกต่างกัน คือสถานประกอบการขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (t=-5.61, p=.00) โดยที่สถานประกอบการขนาดใหญ่มีความต้องการสมรรถนะการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ($\bar{x}$=4.34) มากกว่าขนาดกลาง ($\bar{x}$=3.58)

ดังนั้นจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ กล่าวคือ สถานประกอบการขนาดใหญ่ต้องการสมรรถนะในการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรม มากกว่าแตกต่างจากสถานประกอบการขนาดกลาง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา พบว่า สมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางและสถานประกอบการขนาดใหญ่ โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่สถานประกอบการขนาดใหญ่มีความต้องการสมรรถนะด้านพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานของตนเองและหน่วยงาน และด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ มากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของสมชิด รัตนอุดม (2547) ที่ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายสำหรับอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่มีความพึงประสงค์ด้านคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะเฉพาะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับการศึกษาของสุรชัย ธรรมทวีธิกุล (2548) ที่ศึกษาลักษณะความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่มีต่อบุคลากรอาชีวศึกษาสายช่าง และศักยภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในการตอบสนองต่อโรงงานในภาคตะวันออกของประเทศไทย พบว่า ปัจจัยหลักที่สำคัญต่อบุคลากรอาชีวศึกษาสายช่าง คือ ระดับความต้องการด้านอาชีวศึกษาสายช่างของโรงงานอุตสาหกรรมสมัยใหม่ ทั้งนี้เนื่องจากสถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่มีความพร้อมในด้านของปัจจัยการผลิต การจัดการกับระบบ

มาตรฐานการผลิต มีเครื่องจักรที่มีเทคโนโลยีก้าวหน้าให้ผลผลิตและคุณภาพสูง ประกอบกับความได้เปรียบด้านแรงงานที่มีเป็นจำนวนมาก รวมทั้งยังสามารถผลิตวัตถุดิบสิ่งทอได้หลายชนิด มีการพัฒนาคุณภาพและเพิ่มมูลค่าของสินค้าในหลายรูปแบบ และมีแรงงานที่มีทักษะมากกว่า นอกจากนี้ยังมีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของกลุ่มผู้ประกอบการ ซึ่งจะต้องมีการควบคุมคุณภาพ สร้างมูลค่าเพิ่ม และในอนาคตสถานประกอบการขนาดใหญ่จะมีการขยายตัวมากขึ้น ไม่เพียงแต่ความสามารถในการผลิตเท่านั้น แต่ยังจำเป็นต้องมีความสามารถในการบริการครบวงจร ตั้งแต่การออกแบบ การผลิต จนถึงการบริหารจัดส่งสินค้าให้กับลูกค้าได้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ถูกคาดหวังไว้ (Dale and Hes, 1995: 80) ทำให้สถานประกอบการขนาดใหญ่ต้องมีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพ มีระบบเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการผลิต ตลอดจนสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการรายอื่นทั้งห่วงโซ่คุณค่า ซึ่งสอดคล้องกับ มนต์ชัย มนูธาราม (2550) ที่ศึกษาการพัฒนากระบวนการกำหนดคุณวุฒิวิชาชีพอุตสาหกรรมสิ่งทอ พบว่า สมรรถนะการทำงานที่มีความจำเป็นต่อแรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสำรวจจัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ 2) ด้านวิจัยและพัฒนาการตลาดผลิตภัณฑ์สิ่งทอ 3) ด้านพัฒนาศักยภาพกำลังคนในอุตสาหกรรมสิ่งทอ 4) ด้านพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานของตนเองและหน่วยงาน 5) ด้านวางแผนการผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์และสนับสนุนการผลิตสิ่งทอ 6) ด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ 7) ด้านควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ และ 8) ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ พัชราวลัย วงศ์บุญสิน และคณะ (2546) ที่ได้กล่าวถึงทักษะและสมรรถนะที่มีความจำเป็นต่อแรงงานของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ได้แก่ ทักษะด้านกระบวนการสิ่งทอ ทักษะด้านการใช้และดูแลเครื่องจักร ทักษะด้านการดูแลความปลอดภัย และทักษะด้านการแก้ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. สถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันกระแสการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เพื่อเป็นการเตรียมกำลังคนให้ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ โดยเฉพาะสถาบันที่มีการจัดการเรียนการสอนด้านสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ควรจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการประยุกต์ใช้เพื่อการทำงานให้นักศึกษามีความสามารถด้านสำรวจและจัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ ด้านการควบคุมประสิทธิภาพของการผลิตสิ่งทอ ผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอตามข้อกำหนด ปฏิบัติงานสิ่งทอตามคู่มือ ด้านการบริการเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ และด้านบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์ให้พร้อมใช้งาน

2. สถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาควรจัดหลักสูตรแบบมีส่วนร่วมระหว่างสถาบันการศึกษากับภาคอุตสาหกรรมเพื่อสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสม พร้อมทั้งร่วมมือและผลักดันให้สามารถดำเนินการเรียนการสอนภายใต้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ เพื่อให้ได้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมืออาชีพตรงความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน

3. ภาครัฐควรผลักดันให้สถาบันอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาการสร้างมาตรฐานรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ และเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรและสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะของช่างอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

บรรณานุกรม

ชนะ กสิภาร์. (2546). **คุณวุฒิวิชาชีพไทย/มาตรฐานอาชีพ**. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

พัชราวลัย วงศ์บุญสิน และคณะ. (2546). **รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการทางเลือกทางเศรษฐกิจในบริบทการแข่งขันในยุคโลกาภิวัตน์ : กรณีศึกษาอุตสาหกรรมสิ่งทอ**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

มนต์ชัย มนูธาราม. (2550). **สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนภาพพิมพ์.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2547). **รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง โครงการศึกษาเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สมชิด รัตนอุดม. (2547). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย สำหรับอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปในเขตกรุงเทมหานคร**. วิทยานิพนธ์คหกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุรชัย ธรรมทวีธิกุล. (2548). **การศึกษาลักษณะความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง และย่อมที่มีต่อบุคลากรอาชีวศึกษาสายช่างและศักยภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในการตอบสนองต่อโรงงานเหล่านี้ในภาคตะวันออกของไทย**. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2556). **วิสัยทัศน์ ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาอย่างมีคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2551). **พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา**. ค้นเมื่อ 28 กันยายน 2558, จาก www.vec.go.th.

อาคม พิทยาเติมสิฐ. (2552). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-11**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

Dales, M. and K. Hes. (1995). **Creating Training Miracles**. Sydney: Prentice Hall.

Grubb, W.N. and P. Ryan. (1999). **The Role of Evaluation for Vocational Education and Training: Plain Talk on the Field of Dream**. Geneva: International Labour Office.